

TALE

26. marts 2009

J.nr. 2009-0004516

Fastholdelse på arbejdsmarke-
det/AMS/ath

Beskæftigelsesministerens tale i samråd onsdag den
1. april 2009

Samrådsspørgsmål Z

”Ministeren bedes oplyse, hvorfor han har iværksat forsøg i 17 kommuner, hvor forsøgspersonerne i en gruppe får deres sygedagpenge efter reglerne, mens en anden gruppe kun får dem, hvis de f.eks. er i aktivering mindst 10 timer om ugen, uden at have lovhjemmel hertil? I forlængelse heraf ønskes oplyst, hvornår ministeren har tænkt sig at stoppe de ulovlige forsøg?”

Svar:

Nu vil jeg gå over til besvarelsen af spørgsmål Z.

I sygefraværsaftalen, som vi indgik i september 2008 med arbejdsmarkedets parter, er et af initiativerne, at Arbejdsmarkedsstyrelsen skal iværksætte et kontrolleret forsøg. Forsøget blev iværksat 1. januar og sætter ind med en tidlig og aktiv indsats over for sygedagpengemodtagere og borgere, der er visiteret til fleksjob.

Der har været stor interesse fra jobcentrene for at deltage i forsøget, hvor 17 kommuner deltager.

Formålet med forsøget er at afprøve, hvordan en mere intensiv beskæftigelsesindsats kan fremme arbejdsfastholdelse og hurtig tilbagevenden til arbejdet. Forsøget optager sygemeldte og visiterede til fleksjob frem til medio maj. Målet er, at knap 2.700 mennesker omfattes af forsøget. Hver enkelt deltager i forsøget i ca. 4 måneder.

Målet er at få mere viden om hvilken indsats, der kan bidrage til at hjælpe syge, så de ikke mister deres arbejde i forbindelse med et sygeforløb eller ender på en førtidspension. I dag er det én ud af fem, som er syge i mere end et år, der ender med helt at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Arbejdet er for rigtig mange af os en vigtig del af vores liv, og for samfundet er det rigtig mange ressourcer, der er bundet i sygefravær. Jeg synes derfor, det er vigtigt, at vi skaffer os mere viden om, hvordan kommunerne kan være med til at løfte den opgave over for syge og personer, der er visiteret til fleksjob.

For at få en forskningsbaseret viden, er forsøget tilrettelagt som et kontrolleret forsøg. Det indebærer, at dem, der deltager i forsøget, opdeles i to grupper – én gruppe, som får tilbud efter gældende lovgivning, og en anden gruppe, som får en intensiv indsats med ekstra samtaler og flere tilbud efter forsøgsbestemmelserne i lovgivningen.

Dem, der får den intensive indsats skal deltage i samtaler én gang om ugen efter 8. sygeuge, og fra 12. sygeuge suppleres med en beskæftigelsesrettet indsats.

Indsatsen består først og fremmest af en gradvis tilbagevenden til arbejdet, hvis det er muligt. Er dette ikke muligt, kan der gives tilbud om virksomhedspraktik, vejledning og opkvalificering eller løntilskud. Der kan også gives enkeltstående, forebyggende og afklarende tilbud, f.eks. i form af tilbud om motion, kostvejledning, psykolog. Tilbuddene gives efter beskæftigelseslovgivningen.

Kommunerne skal give rimelige tilbud i forhold til den enkeltes situation. Den sygemeldte kan derfor sige nej til tilbuddet, hvis det ikke er rimeligt.

Der gives som udgangspunkt tilbud i minimum 10 timer om ugen. Der kan dog gives tilbud helt ned til 1 time om ugen, hvis den syges helbredstilstand ikke giver mulighed for flere timer.

Er der tale om meget syge eller personer med lidelser, som ikke gør det muligt at deltage i tilbud eller samtaler, fritages de naturligvis fra forsøget. Jeg vil derfor gerne understrege, at indsatsen skal hjælpe syge og ikke forværre deres tilstand eller modvirke, at helbredelsen sker så hurtigt som mulig.

Der har i pressen været rejst tvivl om, hvorvidt forsøget er lovligt og om deltagerne kan sanktioneres, hvis de ikke deltager. Arbejdsmarkedsstyrelsen har på baggrund af kritikken igen vurderet forsøgets juridiske holdbarhed. Lovligheden i forhold til Den europæiske Menneskeretskonvention er ligeledes blevet vurderet.

Konklusionen er:

- At forsøget er lovligt
- At der kan gives sanktioner, hvis borgere uden rimelig grund ikke ønsker at deltage i forsøget
- At forsøgene ikke er i strid med Den europæiske Menneskeretskonvention.

Under gennemgangen har Arbejdsmarkedsstyrelsen fundet formelle fejl i forsøgsbekendtgørelsen. Men det er ikke fejl, som rokker ved forsøgets lovlighed. Arbejdsmarkedsstyrelsen udsender nu en ny forsøgsbekendtgørelse. Og forsøget kører videre og afsluttes som planlagt i september måned.

Arbejdsmarkedsstyrelsen følger forsøget tæt. Tilbagemeldingerne fra kommuner og regioner har helt overvejende været positive, og det vurderes, at langt de fleste deltagere er glade for indsatsen.

På baggrund af de første erfaringer fra forsøget er der dog foretaget mindre justeringer i forhold til udformningen af samtaleforløbet og i forhold til målgruppen for forsøget.

Justeringerne består i:

- At jobcentrene nu kan beslutte om samtalerne med delvist sygemeldte skal ske telefonisk eller ved fremmøde
- At samtalerne med indlagte på sygehus kan ske telefonisk eller udelades, hvis det ikke gavner den efterfølgende indsats
- At sygemeldte med fast behandlings- eller genoptræningsplan og fast plan for tilbagevenden til job friholdes fra forsøget.

Med justeringerne bliver indsatsen nu målrettet dem med størst behov for hjælp til at fastholde deres arbejde.

De første resultater af evalueringen af forsøget vil komme i efteråret 2009, og den endelige evaluering vil ligge færdig i starten af 2010.

Forsøget kører videre og heldigvis med helt overvejende positive tilbagemeldinger fra kommunerne og regionerne. Jeg ser frem til, at vi får evalueringen og dermed en endnu større viden om, hvordan vi bedst hjælper syge mennesker med at blive på arbejdsmarkedet.